

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 2618010337
Dátum vydania rozhodnutia: 12. júna 2018
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2618010337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obžalovanému V. E. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 12. júna 2018 v Bratislave o návrhu obžalovaného V. E. na odňatie vecí Okresnému súdu Senica takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného V. E. vedená na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 1T/23/2018 sa tomuto súdu neodníma.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Senica (ďalej tiež „okresný súd“) je pod sp. zn. 1T/23/2018 vedené trestné konanie proti obžalovanému V. E. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zák. Obžalovaný písomným podaním predloženým na hlavnom pojednávaní konanom 19. apríla 2018 vzniesol voči predsedníčke senátu JUDr. Jane Třeškovej námietku zaujatosti z dôvodu, že od svojho dobrého známeho sa dozvedel, že JUDr. Jana Třešková je v blízkom rodinnom vzťahu s poškodeným Y. Y. a z tohto dôvodu má obavu, že tento nadštandardný vzťah medzi nimi ovplyvní meritórne rozhodnutie v jeho trestnej veci. Z tohto dôvodu zároveň navrhol, aby bola jeho trestná vec odňatá Okresnému súdu Senica a prikázaná Okresnému súdu Bratislava, kde bude podľa obžalovaného rozhodnuté spravodlivo a nezaujato. Na základe takto vznesenej námietky okresný súd najprv uznesením z 19. apríla 2018, sp. zn. 1T/23/2018, podľa § 32 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 31 ods. 1 Tr. por. rozhodol tak, že predsedníčka senátu JUDr. Jana Třešková nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v tejto trestnej veci. Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trnave uznesením z 15. mája 2018, sp. zn. 6Tos/50/2018, podľa § 193 písm. c) Tr. por. zamietol. Následne bola vec spolu s vyjadreniami všetkých sudcov Okresného súdu Senica predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu na odňatie a prikázanie veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Senica a niektorému z okresných súdov v Bratislave, ktorému by podľa návrhu obžalovaného mala byť jeho trestná vec prikázaná, preskúmal návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci ako i predložený spisový materiál a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie tejto veci Okresnému súdu Senica. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Úvodom najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že

odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (inak miestne nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon v citovanom ustanovení bližšie nevy vymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či na miestne príslušnom súde možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Jedným z dôležitých dôvodov opodstatňujúcich odňatie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je tak i vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania (primerane pozri rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 101/2000). Preto základná otázka, ktorú musel najvyšší súd v posudzovanej veci vyriešiť, je, či obžalovaným uplatnená námietka zaujatosti, o ktorú zároveň oprel svoj návrh na odňatie veci, odôvodňuje vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z vykonávania úkonov trestného konania v tejto trestnej veci. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený (okrem iných) sudca, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že i keď zákon nespája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z už zmieneného ústavného princípu, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude. Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná, a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Aj pri uplatnení druhého kritéria ale platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania síce dôležité, nie je však rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (primerane napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. mája 1989 a vo veci D. N. proti Švajčiarsku z 29. marca 2001). Vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných východísk je v predloženej veci rozhodujúce, že z vyjadrení sudcov okresného súdu vyplýva, že títo sa necítia byť vo veci obžalovaného V. E. zaujatí, keďže nemajú k nemu, ostatným stranám a ani k veci žiaden vzťah odôvodňujúci ich vylúčenie, pričom obžalovaný v tomto smere nepredložil žiaden konkrétny dôkaz svedčiaci o opaku. Za taký totiž nemožno v žiadnom prípade považovať jeho všeobecné a ničím nepodložené tvrdenie o blízkom rodinnom vzťahu medzi predsedníčkou senátu a poškodeným Y. Y., ktorého existenciu obaja zhodne popreli. Navyše uplatnená námietka smeruje iba voči konajúcej predsedníčke senátu a nijakým spôsobom sa nedotýka ostatných sudcov okresného súdu. Aj z tohto pohľadu sa potom návrh obžalovaného na odňatie veci javí iba ako procesná obštrukcia. V posudzovanej veci tak nie je daný žiaden dôležitý dôvod na odňatie predmetnej veci okresnému súdu a preto najvyšší súd návrhu obžalovaného V. E. nevyhovel.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

